FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Alte Drucke

F. IOAN. DVNS || SCOTI, || ORDINIS MINORVM, || THEOLOGORVM OMNIVM || EMINENTISSIMI, || Atque Academiæ subtilium Antesignani, || Quæstiones Tertij ...

Duns Scotus, Johannes

Venetiis, 1580

DISTIN. XII.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150218

Visual Library

A dicatum poſſit vere enunciari de hoc ſubiecto rõne illius partis ſubiecti, vr̃ ꝙ ſimpliciter poſſit enunciari de eo. ¶ Reſtat ergo, ꝙ totum ſit ex parte prædicati. vtrum incipere eſſe dicat inceptionem ſecundum primũ eſſe eius, de quo dr̃, vel ſecundũ quodcunque eſſe ſimpliciter illius. ¶ Quia ſi primo modo. iſta propoſitio eſt falſa, ſicut & illa, Chriſtus creatur. ¶ Si ſecundo modo, cum quodlibet eſſe ſubſtantiæ ſit eſſe ſimpl'r, & Chriſtus incepit eſſe ſm̃ eſſe humanum, qđ eſt eſſe ſubſtantiæ, Chriſtus incepit eſſe ſimpliciter, ſm̃ magis vr̃ eſſe de virtute ſermonis, quia ſicut eſſe ſm̃ enunciat eſſe ſimpliciter & non ex vi ſermonis, primũ eſſe illius de quo dr̃, ſi ſubiectũ habeat plura eſſe ſicut Chriſtus. Ita & incipere determinatum per ſecundum eſ-
B ſe, vr̃ dicere inceptionem in eſſe ſimpliciter, non aũt in eſſe primo illius ſubiecti. Simpliciter ergo de vi ſermonis poſſet concedi, ꝙ Chriſtus, ſm̃ ꝙ importat hoc qđ eſt verbũ hõ, incipit eſſe, hoc eſt hẽt aliqđ eſſe ſimpliciter, qđ prius non habuit, licet illud nõ ſit primũ eſſe Chriſti. ¶ Hoc mõ ẽt poſſet concedi iſta propoſitio. iſte homo incepit eſſe, de ſubiecto demonſtrãte ſuppoſitum. non tñ nude. q̃a non in natura diuina, ſed vt in natura humana verum eſt enunciare inceptionem ſimpliciter illius ſubiecti, ita quod non habeat concedi filius Dei incepit eſſe, ſicut Chriſtus, vel iſte homo incepit eſſe, quia eſſe humanum eſt eſſe ſimpliciter Chriſti, vel iſtius hominis, nõ autem eſt eſſe verbi ſimpliciter, quia licet de verbo dicat eſſe ſimpliciter, quia eſſe ſubſtantiæ, non tñ eſt C
eſſe ſimpliciter verbi, quia reſpectu verbi eſt eſſe quaſi aduentitium, & quaſi eſſe accidentis reſpectu ſubiecti, non aũt eſt ita aduentitium eſſe reſpectu Chriſti, vel reſpectu iſtius hominis. ¶ Et ſi dicas, ꝙ iſte homo nõ poteſt ſupponere, niſi pro ſuppoſito naturæ diuinę. Dico quod verum eſt, tamen poteſt ſupponere pro illo, vt eſt ſuppoſitum in natura humana, ſicut ſortes albus ſupponit pro ſuppoſito ſubſtantię, tamen vt in albedine exiſtens. Sancti tamen noluerunt concedere iſtam propoſitionẽ propter hæreticos qui dixerunt Chriſtum ſimpliciter incipere, quantum ad primum eſſe, ponentes eum eſſe puram creaturam, ſed incipere eſſe non importat hoc quod eſt creatura.

ARGVMENTA patent, quia procedunt ſecundum ꝙ D
de Chriſto ratione duarum naturarum dicuntur proprietates vtriuſque naturæ, & ita rõne naturæ diuinæ & humanæ potuit ſimpliciter incipere, & non incipere eſſe.

Vide Po. 90. (margin)

* POST PRÆDICTA QVÆRITVR &c. *a. l. ſolet et quæri &c.*

DISTIN. XII.

QVÆSTIO. VNICA.

Vtrum Chriſtus potuerit peccare.

CIRCA iſtam diſt. 12. in qua magiſter agit de conditionibus naturæ aſſumptę quæritur vnum. ¶ Vtrum. ſ. Chriſtus po-

A potuerit * peccare. Quod ſic. Io. 7. Si dixero ꝙ non noui eum, ero ſimilis vobis mendax, ſed potuit dicere, & dixit totam iſtã orationem. ergo potuit dicere partem. ergo potuit dicere nõ noui patrem, & mentiri. & per conſequens peccare.

B. *Alia q. ſupponitur hic. vtrum in Chriſto fuerit potentia peccãdi. vid. Bon. ĩ hac diſ. art. 2. & Doc. in 3. q. vlt.*

¶Præterea. 3. de lib. arb. melior eſt natura quæ peccare poteſt, quàm illa quæ peccare nõ poteſt, ſed Chriſtus aſſumpſit naturam noſtram optimam in optimo ſui. igitur aſſumpſit eã, vt potentem peccare. ergo potuit peccare in iſta natura.

¶Item, quod quis poteſt ſi vult poteſt ſimpliciter, quia ſecundum Augu. de ſpiritu & anima. hoc eſt in poteſtate hominis vt faciat, quod facit. & ſumitur ab Anſel. ſecundo cur Deus homo. cap. 1. vel 10. ſed Chriſtus potuit peccare, ſi voluit, quia B velle peccare eſt peccare. ergo potuit illud ſimpliciter, ergo &c.

¶Contra. ſi potuit peccare, ergo potuit damnari. conſequens eſt falſum. ergo & antecedens. conſequẽtia eſt manifeſta, quia propter peccatum quilibet dãnatur, qui damnatur. ¶Item Chriſtus ſemper fuit beatus. ergo non potuit peccare, nec damnari. & conſequentia eſt manifeſta, quia priuatiua oppoſita non ſimul inſunt magis, quàm contradictoria, quia ſunt immediate oppoſita circa aptum natum.

RESPONDEO, hic ſunt duæ difficultates. ¶Vna, quomodo beatus non poteſt peccare. ¶Alia, quomodo Chriſtus cum eſſet viator potuit habere naturam impeccabilem cum beatis. ¶Primus articulus pertinet ad quartum librum, de hoc ibi.

Diſt. 49. q. 6.

DE SECVNDO dico, ꝙ C cum Chriſtus in primo inſtanti vnionis eius cum Deo fuit beatus, & beatitudo abſtulit ſibi omnem peccabilitatẽ, vel poſſibilitatem peccãdi, quæ poteſt auferri per beatitudinem, licet cum hoc diſpenſatiue ſtaret poteſtas merendi, plenitudo enim gloriæ qua ipſe fuit coniunctus fini non minus, quàm alius beatus (licet potuit mereri) ęque excludit omnem poteſtatem in eo auertẽdi a fine, ſicut in aliis. Illi tamen, qui dicunt, ꝙ ex vi vnionis neceſſe fuit naturã vnitam frui, haberent conſequenter dicere, ꝙ non ſolum ex plenitudine glorię fuit impeccabilis, ſed ex vi vnionis, hoc autem improbatum eſt ſupra.

AD PRIMVM argumentum, dico ꝙ Chriſtus potuit dicere, & dixit totam illam oratio nem. & per conſequens partem D eius, quia ibi eſt conſequentia * neceſſario, proferens enim illam conditionalem, profert vtranque cathegoricam, ſed hoc fuit tantum materialiter dicere, ſed non potuit dicere. i. aſſerere illam partem, quia hoc nõ potuit eſſe, niſi intellectus eius poſſet decipi, ſi acquieſceret, vel animi ſignum voluntarie prolatum diſcordare a ſignificato, quorum neutrum poteſt eſſe in perfecte beato, quia vtrunque eſt imperfectionis, vnum moralis, alterum intellectualis.

¶Ad primum argumentum, qui dicit totum dicit materialiter hoc 1. profert. hoc ſcilicet partes, ſed non dicit id eſt aſſerit illam partem, quia inter iſtã partem conditionalem impoſſibilem aſſeri a beato, & maxime a Chriſto. Si dixero, quia nõ noui

A noui eum &c. & aliam, Ero ſimilis &c. eſt conſequentia neceſſaria, & ideo ſi potuit ipſam aſſeruiſſe, potuit & mentitus fuiſſe, poteſt tamen hoc dicere proferendo, vt proferens, & iſtam conditionalem proferens profert vtrãque cathegoricam, nec tamen eam aſſerit, nec aſſerere poteſt, niſi intellectus eius decipi poſſit, vel voluntas damnari. Si enim acquieſcat, cum ſignum voluntarie prolatum viderit diſcernere a ſignificato, peccat, quorum neutrum poteſt eſſe in perfecte beato, quia vtrunque eſt imperfectionis, vnum moralis, alterum * intellectualis.

¶Ad ſecundum dico, quòd natura, quam aſſumpſit, erat de ſe poſſibilis peccare, quia B non erat beata ex vi vnionis, & habuit lib. arb. & ita vertibile ad vtrumlibet, ſed per beatitudinem eſt confirmatum a primo inſtanti, vt ſit impeccabile, ſicut beati ſunt impeccabiles.

¶Ad alterum dico, quòd illa maior eſt falſa de virtute ſermonis, quia notat vnam cathegoricam ſequi ad vnam conditionalem, quæ conditionalis eſt neceſſaria, & cathegorica ſequens eſt contingens, & ex neceſſario non ſequitur contingens. ideo enim illa conditionalis quæ antecedit in conditionali totali, eſt neceſſaria, quia antecedens includit conſequẽs. velle enim reſpectu huius, quod eſt peccare, includit poſſe, quia velle non tantum eſt poſſe hoc, ſed agere. conſequens autem eſt contingens, quia alicui naturæ conuenit, alicui non. Si tamen iſta maior debeat aliquo modo * certificari, oportet eam exponere: vt antecedens illius conditionalis totalis habeat aliquam determinationem, ſine qua conſequens non ſequitur ex eo, & debet illa determinatio eſſe iſta, quod quis poteſt, ſi vult, & debet, vel poteſt illud velle poteſt ſimpliciter, ſine iſta enim determinatione non ſequitur conſequens, puta ſi non poteſt hoc velle, niſi ex ſuppoſitione impoſſibilis, quod autem eſt poſſibile ex ſuppoſitione impoſſibilis, non eſt poſſibile ſimpliciter. Sic autem minor eſt falſa, Chriſtus potuit velle peccare, quia ſicut non poteſt peccare, ita nec velle peccare. C

a. l. verificari.

¶Aliter poteſt dici, quòd propoſitio conditionalis poteſt per ly ſi id eſt per conditionem denotare, vel potentiam poſſibilem, vel impoſſibilem. Si impoſſibilem nihil ſequitur ſicut hic. de hoc quære diſtinc. 2. primi lib. Vtrum Deus ſit vnus, in ſolutione illius argumenti. Quæcunque ſi eſſent eſſent meliora ſunt ponenda. D

Additio.

PRÆTEREA SCIENDVM EST &c. *Alio.*

DIST. XIII.

CIRCA iſtam diſtinctionem decimamtertiam. In qua magiſter determinat de progreſſu Chriſti, quantum ad eius cõuerſationẽ, & operationẽ, quantum

B. De gratia vid. 26. & 27. diſt. 2.